

Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u procesu donošenja novih
Pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja

Rezultati javne rasprave provedene od 30. listopada do 14. studenoga 2020.

Zagreb, 19.11.2020.

Redni broj	Članak*	Primjedba / Prijedlog / Komentar	Naziv predstavnika zainteresirane javnosti	PRIHVAĆENO/ DJELOMIČNO PRIHVAĆENO	NIJE PRIHVAĆENO	KOMENTAR
1.	Članak 1. stavak 2. Članak 19. stavak 2.	E.ON Energija se slaže s uvođenjem dodatnih mjernih mjesta opremljenih intervalnim brojiлом u granicama snage između 20 i 30 kW u kategoriju mjerenih krivulja opterećenja za poduzetništvo.	E.ON Energija d.o.o.	NIJE PRIHVAĆENO		Svo poduzetništvo koje je opremljeno IB se vrednuje s potvrđenom krivuljom. Trenutačno samo OMM male godišnje potrošnje nisu opremljena IB.

Redni broj	Članak*	Primjedba / Prijedlog / Komentar	Naziv predstavnika zainteresirane javnosti	PRIHVAĆENO/ DJELOMIČNO PRIHVAĆENO	NIJE PRIHVAĆENO	KOMENTAR
2.	Članak 12. stavak 2.	<p>Sve navedene promjene trebaju biti pravovremeno usklađene s opskrbljivačem. Treba se sustavno dogovoriti pravilo da, ukoliko neka mjerna mjesta tijekom tekuće godine budu opskrbljena s intervalnim brojilom, njihova realizacija se do kraja te iste godine računa prema unaprijed dodijeljenoj NKO krivulji prije prelaska u kategoriju mjerenih kupaca.</p> <p>Jednom godišnje takve promjene treba registrirati, a od ODS-a se očekuje da dostavi sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kumulativne krivulje mjernih mjesta koji se prebacuju s NKO na mjerenu krivulju opterećenja za zadnjih 12 mjeseci na razini distribucije, • krivulja za svako mjerno mjesto koje se prebacuje s NKO na mjerenu krivulju opterećenja za zadnjih 12 mjeseci, opskrbljivaču na čijoj opskrbi se ona nalaze. <p>Navedenim se želi omogućiti lakše i stabilnije planiranje opskrbljivača. Ukoliko na mjesečnoj bazi konstantno dolazi do promjena na ukupnom opterećenju NKO skupina te opterećenju kategorije kupaca s obvezom praćenja (ponavljam, kako na distribuciji tako i na vlastitom portfelju), kombinirano s čimbenikom temperature</p>	E.ON Energija d.o.o.	<p>DJELOMIČNO PRIHVAĆENO</p> <p>U tekstu obrazloženja novih PPNKO stoji: „članak 12. je proširen stavkom 2. kako bi se razvidno uredilo da se sve promjene na OMM (npr. promjena kategorije korisnika mreže, ugradnja intervalnog brojila, samoočitavanje stanja brojila, itd.) mogu početi primjenjivati od 1. u sljedećem mjesecu.</p> <p>Svaka promjena u matičnim podacima OMM u sustavu HEP ODS-a prosljeđuje se u stvarnom vremenu („odmah“) opskrbljivačima kako bi imali dostatno vremena da se pripreme na promjenu do 1. u sljedećem mjesecu.</p> <p>Za sada se kućanstva čije je OMM opremljeno IB neće vrednovati s potvrđenom krivuljom opterećenja. Radi buduće primjene izmjerenih krivulja u obračunima odstupanja, HEP ODS će započeti s prosljeđivanjem izmjerenih krivulja po OMM kućanstava pripadajućim opskrbljivačima (bez obzira što se potonje neće za sada koristiti u obračunima odstupanja). S ciljem kako bi se opskrbljivači pripremili za buduću primjenu.</p> <p>S obzirom da se tijekom godine u različitim trenucima ugrađuju intervalna brojila postavlja se pitanje na što se odnosi „<i>kumulativna krivulja za zadnjih 12 mjeseci</i>“? Kako bi se provodio predloženi „<i>jednom godišnje</i>“?</p>		

Redni broj	Članak*	Primjedba / Prijedlog / Komentar	Naziv predstavnika zainteresirane javnosti	PRIHVAĆENO/ DJELOMIČNO PRIHVAĆENO	NIJE PRIHVAĆENO	KOMENTAR
3.	Članak 1. stavak 3. Članak 19. stavak 2.	E.ON Energija se ne slaže s uvođenjem obračunskih mjernih mjesta u kategoriju mjerenih krivulja za kategoriju kućanstvo .	E.ON Energija d.o.o.	DJELOMIČNO PRIHVAĆENO		<p>Obračunska mjerna mjesta krajnjih kupaca kategorije kućanstva priključne snage veće od 20 kW se vrednuju s potvrđenom krivuljom opterećenja.</p> <p>Radi lakše prilagodbe novom sustavu (lakšeg planiranja opskrbljivača) HEP ODS će za predmetna OMM opskrbljivačem dostaviti povijesne krivulje.</p>
5.	Članak 30.	<p>E.ON Energija se potpuno slaže i podržava ideju uvođenja nelinearnih akontacijskih rata za kupce kategorije kućanstvo s polugodišnjim obračunskim razdobljem te približavanje gubitaka distribucijske mreže stvarnim tehničkim gubicima.</p> <p>Navedeno će također dovesti do smanjenja razlike između I. i II. obračuna odstupanja te smanjiti financijske gubitke opskrbljivača nastale zbog spomenutog čimbenika te kretanja spot cijene tržišta.</p> <p>E.ON Energija preferira navedene promjene već od početka 2021. godine, ali isto tako razumijemo ukoliko to neće biti moguće provesti zbog ograničenja u sustavu.</p>	E.ON Energija d.o.o.	DJELOMIČNO PRIHVAĆENO		<p>Primjena nelinearnih akontacija planirana je počevši od kolovoza 2021.</p> <p>Cilj važećih, pa tako i prijedloga novih PPNKO je „<i>smanjenje razlike između mjesečnog ostvarenja opskrbljivača, kao i operatora distribucijskog sustava, u prvom i drugom obračunu odstupanja</i>“ (provedbom planiranja predviđene potrošnje krajnjih kupaca za buduće polugodišnje obračunsko razdoblje (utjecaj izvanrednih događaja, klimatoloških prilika), provedbom očitavanja brojila). Bez obzira na zadani cilj potonje razlike nije moguće izbjeći.</p> <p>Sravnjivanje razlike između 1. i 2. obračuna odstupanja moglo bi se rješavati učestalijom provedbom 2. obračuna, što je problematika koja se uređuje PUEES.</p>

Redni broj	Članak*	Primjedba / Prijedlog / Komentar	Naziv predstavnika zainteresirane javnosti	PRIHVAĆENO/ DJELOMIČNO PRIHVAĆENO	NIJE PRIHVAĆENO	KOMENTAR
7.	Članak 9.	Ukoliko tijekom godine dođe do promjene koeficijenta gubitaka ODS mora pravovremeno obavijestiti tržišne sudionike o istome. Smatramo da je spomenuta promjena od +/- 3 % zaista velika te može značajno utjecati na ukupnu poziciju opskrbljivačeva portfelja. Navedene promjene bi trebalo primijeniti u tekućoj godini za narednu godinu sukladno očekivanju Operatora sustava u prelasku s fiksnih na nelinearne akontacijske rate.	E.ON Energija d.o.o.	PRIHVAĆENO		S obzirom da se radi o prijelaznom razdoblju uvođenja novog modela nejednakih rata za kućanstva, uvedena mogućnost da HEP ODS tijekom godine promijeni koeficijente objavljene 1. prosinca za ± 3 postotna boda (članak 9. stavak 6. novih PPNKO). HEP ODS je dužan promjenu koeficijenta za sljedeći mjesec javno objaviti najkasnije do 16. u tekućem mjesecu (članak 9. stavak 7. novih PPNKO). Ukoliko HEP ODS ne promijeni i objavi koeficijent do navedenog datuma, smatra se da se primjenjuje onaj objavljen 1. prosinca godine koja prethodi tekućoj. Mjesečne prilagodbe (korekcije) koeficijenta gubitaka su ponajprije u interesu opskrbljivača, i kao takve osmišljene kao pomoć opskrbljivačima (smanjenje nelikvidnosti).
8.	Članak 1. Stavak 3. Alineja 8.	Potreba realnog planiranja sukladno ovisno o stvarnim prilikama u EES	HEP d.d. HEP Trgovina d.o.o. HEP Opskrba d.o.o.	NIJE PRIHVAĆENO		HEP grupa predlaže da se koristi jedinstvena NKO koja odgovara „krivulji sustava (ulaz u ODS)“ ili „krivulji ukupne potrošnje RH“. To se protivi ZOTEE koji nalaze NKO KSK. Primjedba je u suprotnosti s načelnom primjedbom HEP grupe da bi NKO trebale mapirati potrošnju po tarifnim razdobljima (VT i NT). To je gotovo nemoguće jer ne postoje dva OMM koja jednako troše po tarifnim razdobljima. Osim toga, na početku primjene NKO na TEE u RH bilo je dosta primjedbi vezano uz NKO JR – uvođenje jedinstvene NKO vratilo bi stare „probleme“ u fokus.
9.	Članak 3. stavak 1.	Uvesti obvezu mjesečnog očitavanja ili ugradnje intervalnog brojila ja kategoriju kupaca javna rasvjeta (JR0).	HEP d.d. HEP Trgovina d.o.o. HEP Opskrba d.o.o.	PRIHVAĆENO		Javna rasvjeta trenutačno već ima mjesečno obračunsko razdoblje (očitanje). Intervalna brojila se ugrađuju sukladno Mrežnim pravilima distribucijskog sustava – kod svih OMM priključne snage veće od 20 kW.

Redni broj	Članak*	Primjedba / Prijedlog / Komentar	Naziv predstavnika zainteresirane javnosti	PRIHVAĆENO/ DJELOMIČNO PRIHVAĆENO	NIJE PRIHVAĆENO	KOMENTAR
10.	Članak 5. Stavak 3.	Nema smisla imati NKO KSK s karakterističnim danima.	HEP d.d. HEP Trgovina d.o.o. HEP Opskrba d.o.o.		NIJE PRIHVAĆENO	Nova pravila kod NKO KSK P0 i JR0 uvode karakteristične dane po kalendarskim mjesecima. Sezone ostaju kod KSK KO. Karakteristični dani „uprosječuju“ prilike u sustavu koje su povezane s utjecajem meteoroloških prilika na potrošnju, izvanrednih događaja i sl.
11.	Članak 9. stavak 8.	Povećati koeficijent gubitaka na 6% minimalno s obzirom na mjesečne oscilacije kako bi se one smanjile i bile što bliže realnim gubicima u mreži koji ovise o realnom kretanju tokova snage u mreži, ne o kalendarskom mjesecu u godini (pojave sve izraženijih ekstrema koje nisu ovisne isključivo o kalendaru).	HEP d.d. HEP Trgovina d.o.o. HEP Opskrba d.o.o.		NIJE PRIHVAĆENO	U članku 9. stavku 8. novih PPNKO uvodi se minimalna vrijednost koeficijenta gubitaka od 4,3%, koja vrijednost se smatra čistim tehničkim gubicima temeljem studije gubitaka koju je 2017. godine izradio EIHP za HEP ODS. <i>(Stručna i znanstvena potpora u izradi metodologije za planiranje gubitaka električne energije i metodologije za izračun ostvarenja gubitaka te procjene tehničkih gubitaka i neovlašteno preuzete električne energije, HEP ODS, EIHP, 2017.)</i>
12.	Članak 24. stavak 1.	Koncept nema smisla jer fizikalno nikako nije moguće povezati stvarnu potrošnju električne energije (fizikalna veličina) s planiranim veličinama na temelju akontacijskih rata (ekonomska varijabla). Energije uravnoteženja u praksi u realnom vremenu ne poznaje ovakvu jednadžbu. Prijedlog uvesti % omjer udjela takvog kupca u strukturi ukupne mjerene krivulje potrošnje RH ili preuzimanja na sučelju ODS-a.	HEP d.d. HEP Trgovina d.o.o. HEP Opskrba d.o.o.		NIJE PRIHVAĆENO	Protivi se ZOTEE koji nalaze NKO KSK. Pitanje je bi li takav pristup odgovarao svim opskrbljivačima. Na početku primjene NKO na TEE u RH bilo je dosta primjedbi vezano uz NKO JR – uvođenje jedinstvene NKO vratilo bi stare „probleme“ u fokus.

* članci na koje nije bilo primjedbi i prijedloga nisu prikazani

Kratice

U ovom dokumentu koriste se sljedeće kratice:

Kratice	Značenje
BG	bilančna grupa
ČBG	član bilančne grupe
DS	distribucijski sustav
DP	distribucijsko područje
EE	električna energija
HEP ODS	HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.
HERA	Hrvatska energetska regulatorna agencija
HOPS	Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.
HROTE	Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.
KK	krajnji kupac
KODS	krivulja opterećenja distribucijskog sustava
KSK	karakteristična skupina kupaca
MOR	mjesečno obračunsko razdoblje
MPDS	Mrežna pravila distribucijskog sustava
NKO	Nadomjesna krivulja opterećenja
ODS	Operator distribucijskog sustava
OU	Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom
PKODS	Preostala krivulja opterećenja distribucijskog sustava
POR	polugodišnje obračunsko razdoblje
POTEE	Pravila organiziranja tržišta električne energije
PPNKO	Pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja (u ovom dokumentu: Pravila) nova PPNKO – predmet ovog dokumenta (ciljano stupaju na snagu 1.1.2021.) stara PPNKO – važeća do 1.1.2018. (do ciljano 31.12.2020.)
PPOEE	Pravila o promjeni opskrbljivača električnom energijom
PS	prijenosni sustav
PUEES	Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava
RH	Republika Hrvatska
TEE	tržište električne energije
ZTEE	Zakon o tržištu električne energije